

พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารกับความรู้ ความตระหนึก
และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของชนชั้นชาวนา
จังหวัดพิษณุโลก

นางสาวสุวารีย์ วงศ์วัฒนา

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาในเทศศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-582-221-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

019759

๑๗๓๗๐๖ ๑๐

THE CORRELATION AMONG MEDIA EXPOSURE, KNOWLEDGE, AWARENESS
AND PARTICIPATION IN ENVIRONMENTAL CONSERVATION OF
THE FLOATING HOUSE COMMUNITY IN PHITSANULOK PROVINCE

Miss Suvaree Wongwattana

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Public Relations
Graduate School
Chulalongkorn University
1993
ISBN 974-582-221-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์

พกติกรรมการ เปิดรับข่าวสารกับความรู้ ความตระหนักร และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ลึกลับล้อมของชุมชนชาวแพ
จังหวัดพิษณุโลก

โดย

นางสาวสุวารีย์ วงศ์วัฒนา

ภาควิชา

การประชาสัมพันธ์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. ปรมะ สตะ เวทิน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติหัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... ๖๘๖

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ภาวน วัชราภิญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *Mohamed* ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ พัชนี เชยจรวยา)

..... *W.S.W.* อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. ปรมะ สตะ เวทิน)

..... *Dr. W.S.W.* กรรมการ
(ดร. วิเชียร เกตุสิงห์)

สุวารีย์ วงศ์วัฒนา : พฤติกรรมการ เปิดรับข่าวสารกับความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของชุมชนชาวแพ จังหวัดพิษณุโลก (THE CORRELATION AMONG MEDIA EXPOSURE, KNOWLEDGE, AWARENESS AND PARTICIPATION IN ENVIRONMENTAL CONSERVATION OF THE FLOATING HOUSE COMMUNITY IN PHITSANULOK PROVINCE) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ประมะ สตะเวทิน, 122 หน้า ISBN 974-582-221-3

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการ เปิดรับข่าวสารกับความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของชุมชนชาวแพ จังหวัดพิษณุโลก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีจำนวนทั้งสิ้น 150 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ทดสอบโดยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS^X

ผลการวิจัยมีดังต่อไปนี้

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เปิดรับข่าวสารในระดับต่ำ มีความรู้เรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ในระดับปานกลาง มีความตระหนักและมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมในระดับน้อย
2. พฤติกรรมการ เปิดรับข่าวสารมีความสัมพันธ์ เชิงบวกกับความรู้ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับความตระหนักและกิจกรรมส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
3. ความรู้เรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์ เชิงบวกกับความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
4. ความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมีความสัมพันธ์ เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
5. ความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เป็นตัวแปร เพียงตัวเดียวที่สามารถอธิบายการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
ปีการศึกษา 2535

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C451043: MAJOR DEVELOPMENT COMMUNICATION

KEY WORD: MEDIA EXPOSURE/KNOWLEDGE/AWARENESS/PARTICIPATION

SUVAREE WONGWATTANA : THE CORRELATION AMONG MEDIA EXPOSURE, KNOWLEDGE, AWARENESS AND PARTICIPATION IN ENVIRONMENTAL CONSERVATION OF THE FLOATING HOUSE COMMUNITY IN PHITSANULOK PROVINCE. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. PARAMA SATAWEDIN, Ph.D. 122 PP. ISBN 974-582-221-3

The purpose of this research was to study the correlation among media exposure, knowledge, awareness and participation in environmental conservation of the floating house community in Phitsanulok province. Questionnaires were used to collect data from a total of 150 samples. Frequency, percentage, mean, Pearson's product moment correlation coefficient and multiple regression were employed for the analysis of data. SPSS^x program was used for data processing.

The results of the study were as follows:

1. Most samples were exposed to media at the low level. Knowledge of the environmental conservation were at the moderate level. Awareness of and participation in environmental conservation were at the low level.
2. Media exposure positively correlated with knowledge of environmental conservation but had no correlation with awareness of and participation in environmental conservation.
3. Knowledge of environmental conservation positively correlated with awareness of environmental conservation but had no correlation with participation in environmental conservation.
4. Awareness of environmental conservation positively correlated with participation in environmental conservation.
5. Awareness of environmental conservation was the sole variable able to explain participation in environmental conservation.

ภาควิชา การประชารัฐพัฒนา
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
ปีการศึกษา 2535

ลายมือชื่อนิสิต พี. ล. ล.
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ดร. พี. ล. ล.
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สาเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความกรุณาอย่างดียิ่งจาก
รองศาสตราจารย์ ดร. ประมະ สตะเวทิน อ้าวารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ชั่งท่านได้
กรุณาให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆ มาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่าง
สูงไว้ ณ ที่นี่ ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ พชรี เซียจรวรยา ชั่งกรุณา
เป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และ ดร. วิเชียร เกตุสิงห์ ชั่งกรุณาเป็น¹
กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และได้ให้คำแนะนำต่างๆ ในการทำวิจัยเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุพจน์ พฤกษะวัน และ²
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จิตภัทร อุปราชวิทยานันท์ อ้าวารย์จากสถาบันราชภัฏ
พิบูลสงคราม พิษณุโลก ที่ให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัยครั้งนี้

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ให้กำลังใจ และผู้ที่มี
พระคุณทุกๆ ท่านที่ให้ความช่วยเหลือ จนทำให้งานวิจัยนี้สาเร็จลุล่วงไปด้วยดี

สุวารีญ วงศ์วัฒนา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญตาราง	ด
บทที่ 1 บทนำ	1
ความ เป็นมา และความสำคัญของปัณฑา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ปัจจนาการวิจัย	5
สมมติฐานของการวิจัย	6
ขอบเขตของการวิจัย	6
นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
บทที่ 2 ทฤษฎี แนวความคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
บทที่ 3 ระเบียบวิธีวิจัย	33
ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง	33
ตัวแปรใน การวิจัย	34
เครื่องมือในการวิจัย	36
การเก็บรวบรวมข้อมูล	38
การวิเคราะห์ข้อมูล	44
การประมวลผลข้อมูล	45
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	46
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	78
บรรณาธิการ	89
ภาคผนวก ก	94

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก ข.....	108
ประวัติผู้วิจัย.....	122

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจ้าแนวตามเพศ.....	46
ตารางที่ 2	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจ้าแนวตามอายุ.....	47
ตารางที่ 3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจ้าแนวตาม สถานภาพสมรส.....	48
ตารางที่ 4	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจ้าแนวตาม ระดับการศึกษา.....	49
ตารางที่ 5	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจ้าแนวตามอาชีพ.....	50
ตารางที่ 6	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจ้าแนวตามรายได้.....	51
ตารางที่ 7	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจ้าแนวตาม การเปิดรับสื่อสารมวลชนต่างๆ.....	52
ตารางที่ 8	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจ้าแนวตามระดับ การเปิดรับข่าวสารจากสื่อรวมทุกชนิด.....	53
ตารางที่ 9	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจ้าแนวตามระดับ การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชนประจำต่างๆ และ สื่อบุคคลรวมทุกชนิด.....	54
ตารางที่ 10	ปริมาณเฉลี่ยในการเปิดรับข่าวสารประจำต่างๆ จากสื่อวิทยุ.....	55
ตารางที่ 11	ปริมาณเฉลี่ยในการเปิดรับข่าวสารประจำต่างๆ จากสื่อโทรทัศน์.....	56
ตารางที่ 12	ปริมาณเฉลี่ยในการเปิดรับข่าวสารประจำต่างๆ จากหนังสือพิมพ์.....	57
ตารางที่ 13	ปริมาณเฉลี่ยในการเปิดรับข่าวสารประจำต่างๆ จากสื่อนิตยสารหรือวารสาร.....	58

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 14 ปริมาณเฉลี่ยในการเปิดรับข่าวสารประเภทต่างๆ จากสื่อบุคคล.....	59
ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับ ความรู้ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.....	60
ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับ ความตระหนักรู้ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.....	61
ตารางที่ 17 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับ การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.....	62
ตารางที่ 18 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างปริมาณ การเปิดรับข่าวสารรวมจากสื่อทุกชนิดกับความรู้ใน การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.....	63
ตารางที่ 19 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างปริมาณ การเปิดรับข่าวสารจากสื่อต่างๆ กับความรู้ในการ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.....	64
ตารางที่ 20 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างปริมาณ การเปิดรับข่าวสารรวมจากสื่อทุกชนิดกับความตระหนักรู้ ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.....	65
ตารางที่ 21 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างปริมาณ การเปิดรับข่าวสารจากสื่อต่างๆ กับความตระหนักรู้ใน การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.....	66
ตารางที่ 22 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างปริมาณ การเปิดรับข่าวสารรวมจากสื่อทุกชนิดกับการมีส่วน ร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.....	67

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 23 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างปริมาณ การเบิดรับข่าวสารจากสื่อต่างๆ กับการมีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.....	68
ตารางที่ 24 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างการเบิด รับข่าวสารประเภทต่างๆ จากสื่อวิทยุกับความรู้ ความ ตระหนัก และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.....	69
ตารางที่ 25 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างการเบิด รับข่าวสารประเภทต่างๆ จากสื่อโทรทัศน์กับความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม... ..	70
ตารางที่ 26 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างการเบิด รับข่าวสารประเภทต่างๆ จากสื่อหนังสือพิมพ์กับความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม... ..	71
ตารางที่ 27 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างการเบิด รับข่าวสารประเภทต่างๆ จากสื่อ인터넷สารหรือวารสาร กับความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมในการ อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.....	72
ตารางที่ 28 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างการเบิด รับข่าวสารประเภทต่างๆ จากสื่อบุคคล กับความรู้ ความตระหนัก และการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม... ..	73
ตารางที่ 29 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างความรู้กับ ความตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.....	74
ตารางที่ 30 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างความรู้กับ การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.....	75

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 31 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ เพียร์สันระหว่างความ ตระหนักกับการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.....	76
ตารางที่ 32 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างความ ตระหนักในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกับการมีส่วนร่วม ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.....	77
ตารางที่ 33 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจากแต่ละการ เปิดรับข่าวสารจากสื่อวิทยุ.....	95
ตารางที่ 34 จำนวนและร้อยละของความบ่อຍครึ่งในการฟัง รายการวิทยุประเภทต่างๆ.....	96
ตารางที่ 35 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจากแต่ละการ เปิดรับข่าวสารจากสื่อโทรทัศน์.....	97
ตารางที่ 36 จำนวนและร้อยละของความบ่อຍครึ่งในการศึกษา โทรทัศน์ประเภทต่างๆ.....	98
ตารางที่ 37 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจากแต่ละการ การเปิดรับข่าวสารจากสื่อหนังสือพิมพ์.....	99
ตารางที่ 38 จำนวนและร้อยละของความบ่อຍครึ่ง ในการอ่าน หนังสือพิมพ์คอลัมน์ต่างๆ.....	100
ตารางที่ 39 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจากแต่ละการ การเปิดรับข่าวสารจากสื่อนิตยสารหรือวารสาร.....	101
ตารางที่ 40 จำนวนและร้อยละของความบ่อຍครึ่ง ในการอ่าน นิตยสารหรือวารสารคอลัมน์ต่างๆ.....	102
ตารางที่ 41 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจากแต่ละการ ความบ่อຍครึ่งในการ เปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล.....	103

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่ 42 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ระยะเวลาที่ใช้ในการเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล.....	103
ตารางที่ 43 จำนวนและร้อยละของความบ่อຍครึ่ง ในเนื้อหาที่พูดคุย กับบุคคลต่างๆ.....	104
ตารางที่ 44 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม จำนวนที่ตอบถูกและตอบผิด เกี่ยวกับความรู้ในการอนุรักษ์ สิ่งแวดล้อม.....	105
ตารางที่ 45 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ระดับความตระหนักรู้ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.....	106
ตารางที่ 46 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม การมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม.....	107